

Advies kooibezetting bevestigd door veilingresultaat

Nadat alle pelzen verkocht zijn kan de evaluatie per kooibezetting gemaakt worden. Het veilingresultaat bevestigt het advies voor kooibezetting: niet méér dan 2 reuen in een groep (kost lengte), geen verschil tussen reuen in groepen of paren, teven gedijen zelfs beter in een groep (met meerdere teven). De keuze voor de kooibezetting kent dus weinig voorwaarden en heeft goede veilingresultaten tot gevolg.

Dieren met een bepaalde kooibezetting zijn met een andere neuskleur gelabeld.

**Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Onderzoeksaccommodatie Edelveen te
Ederveen**

Inleiding

De kooibezetting is al vaak onderwerp voor onderzoekprojecten geweest. De meest directe beoordeling is de groei van de nertsen, het duurt iets langer voordat de pelsclassificatie bekend is. Dat is uiteindelijk de werkelijke beoordeling, want het gewicht is een indicator van de lengte, niet meer en niet minder. De kwaliteitbeoordeling van de pelzen door het veilinghuis geeft een goede mogelijkheid om de verschillende kooibezettingen te toetsen. In september zijn de laatste pelzen van het productiejaar 2009 verkocht, het 1ste jaar met de nieuwe stam. De resultaten van de verschillende kooibezettingen zijn zodoende te vergelijken.

Opzet

De groeiperiode in 2009 is beschreven in het artikel in de Pelsdierenhouder van juni 2010. Net voor de pelsperiode zijn de aspirant fokdieren gewogen en is de Jodiumstatus bepaald. Uit alle kooibezettingen zijn fokdieren geselecteerd, echter de meeste reuen uit de paarhuisvesting. De jonge teven vooral uit de groepluisvesting. Tijdens de pelsperiode zijn alle dieren uit een bepaalde kooibezetting met een andere neuskleur gelabeld. Na het drogen zijn de pelzen op neuskleur uitgezocht, met een kaartje gelabeld en naar de veiling in Kopenhagen gestuurd. De verkoop van de pelzen is over 3 veilmomenten verdeeld: april, juni en september. Ook door het beleid van het veilinghuis zijn de volledige gegevens pas na de septemberveiling bekend.

Resultaat

Reuen

In tabel 1 staat het veilingresultaat van de reuen. In de bovenste regels de te vergelijken kooibezettingen. OR is oude teef-reu, RT is reu-teef, RRTT is 2 reuen-2 teven, ORRR is oude teef-3 reuen, RRRT is 3 reuen-1 teef. In de tabel loopt het aantal reuen op van links naar rechts (1 reu tot 3 reuen). Het aantal pelzen per groep staat er onder. De twee lengteklassen die in de tabel staan zijn lengte 40 + lengte 50 en lengte 30. De kwaliteit kent 3 waarden; het aandeel goede kwaliteiten (Plat+Bur+1A), het aandeel Velvet (zeer gewenst) en het aandeel Longnap (minder gewenst). Er zijn 2 kenmerken van afwijkende kwaliteit vermeld: het aandeel Chip (klein minpuntje aan een goede pels) en het aandeel Lowgrades. De verkoopprijs is niet vermeld, want de pelzen zijn verre van gelijk verdeeld verkocht op de 3 veilmomenten. Het prijsniveau verschilt naar lengte, kleur en kwaliteit waardoor 1 omrekenwaarde niet passend is. Op

basis van de beoordeling is goed in te schatten hoe de verkoopwaarden zich tot elkaar verhouden.

Per kooibezetting zijn veel pelzen die gegevens leveren. De lengtebeoordeling toont iets meer lengte voor de reuen uit een paar (OR en RT) en ten opzichte van de groep RRTT. De groepen met 3 reuen (ORRR en RRRT) zijn korter in pelslengte.

De beste kwaliteiten zijn bij de reuen uit de groep RRTT, gevolgd door de groep RRRT en de reuen in een paar RT. Een paar of groep met de oude teef kent een minder aantal mooie pelzen. Het Velvet-percentage verschilt weinig, maar ook dit het minst wanneer er een oude teef aanwezig is. Longnap wordt iets meer gezien bij reuen in een paar dan bij reuen in een groep (gemiddeld). Volgens het veilinghuis is in de beoordeling van de bezetting het aandeel Chip ook een goede indicatie. Dat is bij dieren in een groep iets hoger, voornamelijk wanneer er 3 reuen in zitten. Het gemiddelde aandeel Lowgrades tussen een paar of groep is gelijk, opvallend is het verschil tussen een reu bij de oude teef (5) of bij een zus (10). De verkoopwaarde verschilt niet tussen de reuen uit een paar en RRTT. De reuen uit RRRT en ORRR zijn iets minder in waarde door de kortere lengte, maar door de kwaliteitspunten is dat verschil gering.

Teven

Tabel 2 toont de gegevens van de teven. De tabel is hetzelfde opgebouwd als tabel 1. De meeste kooibezetting groepen zijn hetzelfde als bij de reuen, alleen de groepen met 1reu-3teven (RTTT) en vier teven (4T) zijn anders. Ook in deze tabel loopt het aantal teven op van links naar rechts (van 1 tot 4 teven). De 1ste kolom geeft de gegevens van de oude teef, de overige van de jonge teven.

Het aantal pelzen waarvan de data verwerkt zijn is aanzienlijk in iedere groep.

De lengte van teven is beter wanneer ze in een groep zitten dan in een paar. Ook de kwaliteit is beter voor teven uit een groep, waarbij 1 of 3 teven in een groep van 4 nertsen het best scoren. De teven uit de meest voorkomende combinatie RRTT scoren hier iets minder, waar geen verklaring voor is. De reuen uit deze combinatie scoren weer net iets beter. De tendens voor een beter resultaat op Velvet is ook in het voordeel van teven uit een groep. Longnap komt weinig voor bij alle jonge teven, maar wel veel bij de oude teven. Het aandeel Chip is gelijk tussen een paar of een groep met reuen en teven, maar wanneer er 4 teven samen zitten is dit het laagst. In Lowgrade zit er geen verschil tussen de jonge dieren. Oude teven kennen een totaal andere beoordeling in lengte en kwaliteit en hebben ook de laagste opbrengstprijzen. Teven uit een groep hebben gemiddeld ieder veilmoment iets meer opgebracht dan teven uit een RT paar. De beste prijs is door de teven uit de 4 teven groep behaald. Dat is geen verrassing uit de tabel.

Discussie en aanbeveling

De geadviseerde kooibezetting op basis van de pupscore heeft de omstandigheden gegeven waar de pups het best groeien. Dat is te lezen in de Pelsdierenhouder van juni 2010. Wanneer niet de indeling op basis van de pupscore gemaakt wordt, is het advies om reuen met maximaal 2 reuen in een groep met teven te plaatsen en dat teven het steeds goed doen in een groep. De pelsclassificatie

Tabel 1: Reu gegevens

Classificatie Reu pelzen naar bezetting 2009					
bezetting	OR	RT	RRTT	ORRR	RRRT
aantal	506	590	897	212	226
lengte					
lengte 40 + 50 (%)	30	34	28	18	19
lengte 30 (%)	52	47	50	55	52
kwaliteit					
Plat+Bur+1A (%)	30	33	37	29	35
Velvet (%)	4	5	4	2	6
Longnap (%)	18	14	11	12	14
afw. kwaliteit					
Chip (%)	13	11	14	17	16
Lowgrade (%)	5	10	8	9	6

Tabel 2: Teef gegevens

Classificatie Teef pelzen naar bezetting 2009					
bezetting	OR	RT	RRTT	RTTT	4T
aantal pelzen	417	623	828	221	694
lengte					
lengte 0 + 20 (%)	9	22	29	29	32
lengte 1 (%)	57	63	57	55	56
kwaliteit					
Plat+Bur+1A (%)	32	44	42	50	47
Velvet (%)	2	5	6	5	6
Longnap (%)	17	4	3	3	4
afw. kwaliteit					
Chip (%)	19	17	18	20	15
Lowgrade (%)	6	10	12	10	9

tie per kooibezetting onderschrijft dit advies.

Reuen met meer dan 3 in een groep zijn korter, niet minder mooi. Maar de mindere lengte kost geld en dat is dus geen aanbeveling. Reuen in een paar zijn iets langer, maar iets minder mooi met iets meer longnap. De opbrengstprijzen zijn zodoende niet meer dan die van één (of 2) reu(en) in een groep met teven. Er zijn meer fokreuen uit een paar gehaald, maar dat is hoe de meeste aspirant fokdieren geplaatst zijn op Edelveen. Het grote aantal pelzen dat in dit verhaal verwerkt is, geeft een goede afspiegeling van de bezetting in 2009.

De opbrengstprijzen tussen reuen in een paar of een groep is gelijk, de kostprijs niet, dat is ook bekend.

Teven gedijen goed in een groep en de pelsclassificatie toont dat de kwaliteit ook prima is ten opzichte van teven in een paar. De keuze voor teven is dan ook makkelijk: in een groep, mogelijk met 3 andere teven.

De aarzeling voor nertsen in een groep bestaat niet meer in Nederland. Dat is al vele keren aangetoond door groei- en veilingcijfers. Voor Edelveen is dit de 3e stam die bijdraagt in dit resultaat. Over de samenstelling van de groep bestaat nu ook steeds minder discussie.

Dit onderzoek is uitgevoerd met subsidie van het Productschap Pluimvee en Eieren (PPE).